

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

КОРЯГІН В. М. проф., д-р пед. н., д-р н. з фіз. вих. і сп.,

БЛАВТ О. З. доц., канд. н. з фіз. вих. і сп.

Національний університет «Львівська політехніка»

СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ У СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУПАХ

Анотація. Розглянуто питання тестового контролю у спеціальних медичних групах. Аналізом й узагальненням даних науково-методичної визначено специфічні особливості методики моніторингу студентів цих груп.

Ключові слова: студент, фізичне виховання, спеціальна медична група, тестовий контроль.

Вступ. У загальний комплекс факторів, що сприяють забезпеченню мінімального рівня рухової активності та вирішенню основного завдання роботи у спеціальних медичних групах (далі СМГ) – покращення стану здоров'я студентів, входить обов'язкове фізичне виховання під час навчання [3, 4]. Засвоєння програми фізичного виховання у вищому закладі освіти припускає систему контрольних заходів. Головна мета цих заходів – оптимізувати процес фізичного виховання у СМГ, домогтися його максимальної результативності.

Провідні фахівці галузі зосереджують увагу на своєрідності контролю у фізичному вихованні СМГ [1, 3]. Насамперед останні визначені специфічними особливостями контингенту цих груп, зумовлених наявністю патологічних відхилень у стані здоров'я студентів. Втім, спеціальних досліджень щодо цього до тепер не проводилось.

Мета дослідження – виявити специфічні особливості системи тестового контролю студентів СМГ.

Методи дослідження: теоретичний аналіз, систематизація, порівняння, узагальнення даних науково-методичної та спеціальної літератури, загально-наукові методи теоретичного рівня: аналогія, аналіз, синтез, абстрагування, індукція.

Результати дослідження та їх обговорення. Методика тестового моніторингу студентів СМГ, яка ґрунтується на чільних закономірностях контролю у фізичному вихованні, створює підґрунтя для теоретичних узагальнень. Реалізація цих закономірностей у формі практичних рекомендацій сприяє реалізації загальних теоретичних положень у конкретні дії. Отже, методика зобов'язана не тільки використовувати загальні закономірності для розроблення конкретних рекомендацій, але й встановлювати закономірності, притаманні тестовому процесу з контингентом студентів СМГ.

Вже розроблено чимало тестів для оцінювання різних аспектів підготовленості студентів у СМГ. Особливо багато призначених для контролю рухових якостей [3].

На практиці спеціалісти галузі фізичного виховання рекомендують використовувати тільки ті тести, які є автентичними і забезпечують ефективність програми тестування [1]. Особливо наголошується, що методика тестового контролю у СМГ повинна забезпечувати:

- мінімальні витрати часу;
- органічний зв'язок кожного тесту зі змістом заняття;
- об'єктивність результатів, оперативність обробки та оцінювання ефекту впливів [1, 3, 5].

У низці наукових джерел [1-5] наголошено, що оптимальна методика та організація тестового контролю мають першорядне значення для фахівців фізичного виховання СМГ, оскільки вони дають змогу вирішувати питання планування режиму рухового навантаження, ґрунтуючись на результатах тестування та стану здоров'я студентів на певному етапі фізкультурно-оздоровчого процесу.

Питання організації тестового контролю студентів ВНЗ постійно в сфері інтересів дослідників. Проте, досліджень методики і організації тестового контролю у СМГ фактично не здійснювали. Водночас вирішення питань класифікації та систематики методики тестового контролю у цих групах, на думку деяких дослідників [1, 5], має провідне значення для його функціонування.

Загалом з урахуванням результатів наявних наукових розвідок [1-5], методологічна основа тестового контролю у СМГ полягає у:

- попередньому визначенні ступеня стабільності та етапності розвитку параметрів психофізичного стану студента, їхньої значущості та впливу на процес фізичного вдосконалення;
- пошуку і розробленні як окремих тестів, так і комплексних тестових програм, відповідним частковим і загальним вимогам теорії тестів;
- розробленні нормативних вимог, норм, способів статистичного та педагогічного оцінювання результатів контрольних випробувань;
- обґрунтуванні належних, бажаних або модельних характеристик, притаманних студентам різних нозологічних груп.

На основі практичного досвіду провідних викладачів, результатів експериментальних досліджень та емпіричних знань [] систематизовано низку методичних прийомів, які доцільно використовувати в процесі вибору тестових випробувань для студентів СМГ:

- найбільш важливим й принциповим для вибору тесту є його теоретичне та наукове обґрунтування;
- доцільно підбирати такі тести, які не передбачають виконання кількох рухових завдань одночасно;
- тестові випробування повинні бути природні й доступні до виконання всім нозологічним групам студентів з урахуванням наявних відхилень у стані їхнього здоров'я;
- тестові вправи не повинні потребувати складних рухових вмінь, які вимагають тривалого оволодіння;
- дібрані тестові вправи не повинні вимагати складного обладнання та

пристосувань та бути порівняно простими за умовами організації та проведення;

– вони повинні давати достатню інформацію про динаміку змін параметрів психофізичного стану студентів;

– тестові випробування повинні бути безпечними у виконанні і не викликати небажаних фізіологічних реакцій в організмі, ураженому хворобою.

Висновки. Організація та методика тестового моніторингу студентів СМГ, як алгоритм для проведення будь-яких націлених дій, ґрунтується на чільних закономірностях контролю у фізичному вихованні. Відтак, забезпечуються мінімальні втрати часу, органічний зв'язок кожного тесту із змістом заняття; об'єктивність результатів, оперативність обробки та оцінювання ефекту впливів.

Перспективи подальших розвідок передбачають розгляд базових аспектів тестового контролю студентів СМГ.

Список використаної літератури:

1. Блавт О. Система контролю у фізичному вихованні студентів спеціальних медичних груп : монографія / Оксана Блавт – Л. : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 512 с.

2. Корягін В.М. Педагогічні умови формування рухової компетенції у фізичному вихованні студентів спеціальних медичних груп // Корягін В.М., Блавт О.З. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2016. – № 3. – С. 3 -7.

3. Корягін В. М. Фізичне виховання студентів у спеціальних медичних групах : навч. пос. / В. М. Корягін, О. З. Блавт. – Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 488 с.

4. Попичев М.И. Комплексная диагностика и оценка уровня здоровья студентов / М.И. Попичев // Физическое воспитание студентов. – 2011. – № 3. – С. 71-75.

5. Anikieiev D.M. Criteria of effectiveness of students' physical education system in higher educational establishments / D.M Anikieiev // Physical education of students, 2015. – № 5. – pp. 3-8.